

ԱՐԱՐԱՏԻ, ԽԵՂ ԹՈՒՐ ՅԵՐԿՐՈՒԹԻՒ, ՄՐԱՑԵՐԻ

«Աւրինի հաղից վաշ
մի բիզ չենի ուզում,
բայց յեզ մեր հաղից,
վաշ մի լիւրով մեր
հաղից չենի ոս վաշ
գուի»: (ՍՅԱԼԻՆ)

1913 թվի ԶԻՆԱԿՈՉԻԿԻ ՀՈՒՅԱՏԵՏՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԻНСТИՏՈՒՏԱ
ՊՈՏՏՈՎՈՒԹՅՈՒՆ
Բանական Գույք
СССР

355.1

2-14

0000000000

Հայուցակուրյուն Անհաղիութեղի զինակոչի
աժանդակաղ հանձնաժողովի

1935 թ.

35-4
Cat 792

1 MAR 2010

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐԵՐԻ, ՄԻԱՅԵ!

355, 1

214

«Ուրիշ հողից վաշ
մի թիզ չեն ուզամ,
բայց յեկ մեր հողից,
վաշ սի վերոնի մեր
հողից չեն տա վաշ
վարի»: (ՍՏԵՂԻՆ)

1913 ԹՎԻ ԶԻՆԱԿՈՉԻԿԻ
ՀՐԻՑԱՏԵՏՐ

Библиотека
Института
Востоковедения
Академии Наук
СССР

Հայութակուրյան Հիմնադիտութեղի գիմնազի
սահմանադրամականութեան հանձնաժողովի
1935 թ.

29 MAY 2013

40.956

Քաղվես № 1122

Տեղառ 1500

Գոտվեր № 828

Հենակեղանգի Տպարան

56369.66

«Բանվորակյուղացիական հարմիք
բանտելը դասակարգային բանակ և.
նա կազմակերպված և նրա համար,
վորպեսզի պահպանի ԽՍՀ Միության
ազատությունն ու անկախությունը
իմպերիալիստների հարձակումից»:
(ՎՈՐՈՇԻԼՈՎ)

Վորպեսզի պահպանենք բանվոր-
մերի և գյուղացիների իշխանութ-
յունն ավագակներից, այսինքն
կալվածատերներից ու կապիտալիստ-
ներից, մեզ պետք է հզար Կոռումիր
բանակ: Ամբողջությամբ բա-
նակով մենք անհաղթելի յենք:

ԼԵՆԻՆ

ԶԻՆԱԿՐՈԴԻԿ, ՅԵՂԻՐ ԶԳԱՍ

Այն գրությունը, վորում ընթանում
է 1913 թ. ձնված քաղաքացիների զինա-
կոչի նախապատրաստումը, ընութագրվում
հետևյալ հատկանշական կողմերով.—

— Կազմակերպության
քայլայում և անկում, աշխատավոր մասսա
ների չտեսնված աղքատացում, կապիտա-
լիստական սիստեմի վիթխարի հակասու-
թյունների սրում, վորպես որսորե աճող

բնուեսական ճգնաժամի արդյունք, վորը
մզում և բոլոր իմպերիալիստներին դեպի
պատերազմ և առաջին հերթին խորհրդների
յերկրի դնմա:

Սոցիալիստական շինարարության
հսկայական թափը, միլիոնավոր աշխատա-
վոր մասուների ստեղծագործական ենաւու-
ղիազմի չափանված վերելքի հիման վրա հա-
մամբութենական կոմունիստական կուսակ-
ցության զեկավարությամբ մեր յերկիրը հե-
տամնաց, փոշիացած, անկուլտուրական
գյուղատնտեսական յերկրից վերածվեց ա-
ռաջավոր մեքենայացված յերկրի, որի հզոր
յերկրի, վորը կարող է խննիրածնշտ վայրկ-
յանին խօրտակիչ հակահսրված տալ նը-
րանց, ովքեր կփորձեն հարձակվել մեղ
վրա:

Կարմիր բանակը հագեցվում և բարձր
տեխնիկայով, վորը պահանջում և յուրա-
քանչյուր մարտիկից և հրամանտարից
բարձր պատրաստականությունն, վորպեսզի
ձիչա ոգատագործել այն՝ մարտական պայ-
մաններում:

Այս հատկանշական կողմերից են բար-
խում բոլոր այն խոշոր նշանակություն-
ունեցող պահանջները՝ յուրաքանչյուր զի-
նակոչիկի դասակարգային ընտրության,
ֆիզիքական առողջության, և ընդհանուր
ու ռազմական գրադիտության բնագա-
վառություն:

Յուրաքանչյուր դինակոչիկ պետք է
լավ հիշի, վոր սոցիալիստական հայրենիքի
պաշտպանությունը, որա կյանքի որենքն
ե: Յուրաքանչյուր գորտկոչիկ վահառ և ա-
շալուրջ հետեւի իմպերիալիստների վորո-
նումներին, անընդհատ սրի բոլշևիկյան
գորնությունը, — իինի միտք զգաւ խորտա-
կիչ հարված հազմնելու պրակտարական դիկ-
տատուրայի հայենիքի բժնամիներին:

«Մենք խաղաղության կողմն ենք ու
ու պաշտպանում ենք խաղաղության գործը,
բայց մենք չենք վախենում սպառնալիքնե-
րից և պատրաստ ենք հարվածով պատաս-
խանել պատերազմի հրձիկների ինարվածին:
Ով խաղաղություն և ցանկանում և ձեզ-
ում և կապեր հաստատել մեղ հետ, նա
մեղ մոտ միշտ աջակցություն կգտնի: Բոլ-

նրանք, ովքեր փորձ կանեն հարձակվել մեր
յերկը վրա, կոտանան Ակործանիչ հակա-
հարված, վորպեսզի այսունետեվ նրանց հա-
մար հրապուրիչ Ալենի իրենց խողի դուռնչը
կոխել մեր խորհրդային բանջարանոցը
(ՍՏԼՀԻՆ):

ԽԶ ՊԵՏՔ Ե ԿԱՏԱՐԻ 1913 թ. ԶԻ- ՆԱԿՈՉԻԿԸ

1. Յուրաքանչյուր զինակոչիկ արտա-
քրության մեջ և կորանտեսական դաշտե-
ռում պետք ե դառնա լավագույն հարվա-
ծային ընդհանուր և ռազմական անգրագիւ-
տության վերացման գործում, կատարի ու
գերակատարի արտֆինալլաները և իր հար-
վածային, հերոսական աշխատանքով գտնու-
նա որին ակելի, իր հետեւից տանելով բոլոր
զինակոչիկներին:

2. Զգտել և համնել բարձր քաղաքա-
կան պատրաստականության, հիմնովին յու-
րացնել Մարքովիմի-Լենինիզմի հեղափոխա-
կան տեսությունը, անխոնջ պայքարել բոլ-
շևվիկյան կուսակցության զլսավոր գծի
համար, — յերկրորդ հնդամյակի ոլլաների
կատարման համար:

3. Կարմիր բանակում սոցիալապետ
անհարազատ և բարոյապես քայքայված
տարրերին տեղ չկա: Մեր կարմիր բանա-
կը դաստկարգային բանակ է, այդ պատճա-
ռով նրա շարքերն են ընդունվում միար-
այն աշխատավորները:

Հեշիր, զինակոչիկ, և հետեւիր, վոր
կարմիր բանակի շարքերը չկարողանա սո-
ղոսկել վոչ մի խորթ տարր: Կարմիր բա-
նակի շարքերը մտնելու, անարժան զինա-
կոչիկի մասին հայտնիր քաղիմորհրդի, շրջ-
գործկոմի զինվորական բաժիններին, հիմ-
նարկության յեռանկյունուն, կուս: Կազմա-
կերպչին, գյուղխորհրդի և կոլտնտեսու-
թյան նախադահին:

Իմացիր, վոր դաստկարգային քենամին
գործում և գաղտագողի, հա ձգում և ներա
սողալ ամեն նեղքից, հատկապես հարմիք բա-
նակի շարքերը:

Մերկացրու այդպիսի զինակոչիկնե-
րին Փարրիկագործարանային և կոլտնտե-
սական թերթերի միջոցով, բանվորական
յեկ կոլտնտեսական լայն ժողովներում:

Զինակոչիկների կոնֆերանսներում, բան-

վորականու կոլտնտ. լայն ժողովներում զո
բակոչիկների ցուցակները քննելիս, նայիր
շուրջի, չկամ արդյոք սոցիալապես խորթ զինա
կոչիկ. առանց դանդաղելու մերկացրու
այդպիսիներին հենց նույն կոնֆերանսում
և ժողովում:

Հիշեր, վոր դասակարգային թշնամին,
«արմատախիլ արված և ԽՍՀՄ ի յերեսին
ցփնված արդ հին մարդիկ խցկվեցին մեր
գործարաններու ու ֆաբրիկաները, մեր
ձեռնարկներում և առեվլորական կազմակեր
պուլիտուններում, յերկաթուղային արան-
սպորտի ձեռնարկություններում և գլխա-
վորպես կուտանսություններում ու խորհ-
ուտնաեսություններում: Սողոսկեցին ու
թագնվեցին նրանք այնտեղ, հագնելով
«բանվորի» և «պյուղացու» դիմակ, բացի արդ
նրանցից մի քանիսը նույնիսկ խցկվեցին
կուսակցության մեջ... Ահա թե ինչու հե-
ղափախական զգոնությունը հանդիսանում
և այն հիմնական վորակը, վորը հատկա
պես անհրաժեշտ և հիմա բոլշևիկներին
(ՍՏԱԼԻՆ):

Ահա թե ինչու զինակոչիկի հիմնական

խնդիրներից մեկը հանդիսանում ե բոլոր
միջոցներով ու պարբերաբար մերկացնել
դասակարգային թշնամուն, վորը ձգտում
է սողոսկիլ կարսիր բանակի շարքերը,
վորպիսպի սկսի իր վնասարարական, հակա-
խորհրդային աշխատանքը բանակի ներ-
սում:

Ցուրաքանչյուր զինակոչիկ պարտա-
վոր և ոգնել զինակոչային հանձնաժողովնե
րին դասակարգային թշնամուն հայտնաբե-
րելու գործում: Ցուրաքանչյուր զինակոչիկ
պարտավոր և ինքը հայտնաբերել զինակո-
չի ներկայացողների մեջ դասակարգայնու-
ցի խորթ տարբերին և անհապաղ հայտ-
նալ զինակոչային հանձնաժողովին:

4. Անդրագետ և կիսագրագետ զինա-
կոչիկը պարտավոր և կանոնավոր հաճախել
միկայան, վորին կցված և նա գրանցման
ժամանակ, և ձգտի, վոր ամենակարճ ժամա-
նակամիջոցում վերացնի իր անգրագիտու-
թյունն ու կիսագրագիտությունը:

Հիշեր, վոր անգրագիտությունը վե-
րացնելուց խուսափող զինակոչիկը չի կա-
զող կարմիր բանակին արժանի զինվոր լի-

նել: Դրանով նա թուղացնում ե կարութիք բանակի մարտունակությունը:

Յուրաքանչյուր զինակոչիկ իր վրա կրում ե բարոյական պատասխանատկություն Փաբրիկայում—գործարանում, Կոլտնտեսությունում անգրագետ և կիսագրագետ զինակոչիկ ունենալու հսմար: ՔՈ ԽԸՆԵ ԴԻՄՆ Ե ՊԱՅՔԱՐԵԼ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԻՑ ԽՈՒՍԱՓՈՂՆԵՐԻ ԴԵՄ:

Մընչև Բ.Գ.Կ.Բ. շարքերը զորակոչվելը դու պարտավոր ես զերացնել քո անգրագիտությունն ու կիսագրագիտությունը և դրագետ մանել բանակ:

ԱՅԻ Ե ՊԱՀԱՆՁՈՒՄ ՔԵԶԱՆԻՑ ՄԵՐ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔՆ ՈՒ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱԼԱԿԸ:

ԱՆԳԻՄԱԳԵՏ ՈՒ ԿԻՍԱԳՐԱԳԵՏ ԶԻՆԱԿՈՉԻԿ ԳԵՐՈՒՄ Ե Կ. Բ. ՄԱՐՏՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:

5. ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ ՊԱՀԱՆՁՈՒՄ Ե ՖԻԶԻՔԱՊԵՍ ԱՌՈՂՋ և ԼԱՎ ԶԱՐԳԱՑԱՇ ՄԱՐՏԻԿՆԵՐ: Յուրաքանչյուր զինակոչիկ գորպեսի լինի առողջ, պետք ե կանոնա-

վոր և իր ժամանակին հաճախի այն բժշկական հիմնարկությունը, վորին նու կցված ե գրանցման ժամանակ ըժ. հանձնաժողովի կողմից: Հիվանդության զեպում անհապաղ դիմել բուժ հիմնարկներին բուժվելու համար:

Ստացած բժշկական քարտը խնամքով պահիր, մի կորցնի և հետեւվիր, վոր նրա մեջ զբանակ բուժման ընթացքի մասին բժշկի բոլոր դիտողությունները:

ՊԱՅՔԱՐԵԼԻՐ ԱՅՆ ԶԻՆԱԿՈՉԻԿՆԵՐԻ ԴԵՄ, ՎՈՐՈՆՔ ԽՈՒՍԱՓՈՒՄ ԵՆ ԲԺՇԿԱԿԵԼՈՒՑ, ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՎ ՊԱՐՍԱՎԱՆՔԻ ՅԵՆԹԱՐԿԻՐ ԱՅԻՊԻՍԻՆԵՐԻՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒՄ և ՊԱՏԻ ԹԵՐԹԵՐԻ ՄԻԶՈՅՑՈՎ:

Տիֆի և ծաղկի դեմ սրոկումները կատարիր ժամանակին:

ԱՇԽԱՆԸ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ ՊԵՏ Ե ՍԱՆԱ. ԱՄՐԱԿԱԶՄ, ԱՌՈՂՋ և ՅԵՐՎԱՆԱՐԴ ՀԱՄԱԼՐՈՒՄ:

6. Յուրաքանչյուր զինակոչիկ պարտադիր կերպով պետք ե լինի ՎՈՐՈՇԻԼՈՎՅԱՆ ՀՐԱԶԻԴ: Դրա համար նա պարտագոր և ոգտագործել իր մինչ զինակոչային

պատրաստման կանչած բոլոր ժամանակը
Պաշը-Ալիաքիմի վարժկայանում, այնպես
վոր կարճ ժամանակում սովորի դիպուկ
կրակել, դառնալ ՎՈՐՈՇԻԼՈՎՅԱՆ հրածիկ
և կրակել ինչպես ՎՈՐՈՇԻԼՈՎՆ և կրա-
կում:

Գերտղանց ուսումնասիրի հրացանն
ու գնդացիրը և միայն այդ զեպքում կը
դառնաս զերազանց հրածիկ:

ՊԱՊ-ի նորմաների հանձնումը պետք
և դառնա զինտկոչիկ: ամենորյա խնդիրը:

Յեղիր նախաձեռնող, կադյակերպիր
խմբակներ զինտկոչիկներից, որինակ դաք
ձիր քո հարգածային աշխատանքով և մաս
նակցությունք ՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ՏԻՐԱՊԵՏՄԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՄ: Ակտիվ մասնակցիր ՊԱԶՀ-Ա-
ՎԻԱՔԻՄԻ բջիջի աշխատանքներին, ՊԱՊ-ի
և ՎՈՐՈՇԻԼՈՎՅԱՆ հրածիկների նորմանե-
րի հանձնման աշխատանքներին:

7. Մինչինակոչային պատրաստման
պարագմունքների ընթացքում աշխատիր
ինել կարգապահ և որինակելի սարտիկ:
Պայքարիր ռազմական պատրաստության
բարձր վորակի համար: Ժամանակը կարճ

է, աշխատիր յուրացնել վոզջ ծրագիրը մի-
միայն գերազանց:

8. Կանոնավոր և ժամանակին ներկա
յացիր ինչպես քաղխորհութի և շրջգործկումի
զին. հաշվառման սեղանի, նույնպես և նույ-
մական նոմիսարիատի բոլոր կանչերին:
Հարգելի պատճառով բացակայելու դեպ-
քում անհաղաղ հայտնիը զին. հաշվառման
որդաններին հիմնարկ-ձեռնարկների կամ
ծնողների միջոցով:

9. Արտօնություն ստանալու համար
իր ժամանակին դին. հաշվիառման որդան-
ներին ներկայացրու փաստաթղթեր քո ըն-
տանիքի կազմի մասին, առանց վորի զինա-
կոչից աբանություն չեն ստանա և բանակ
գնալու դեպքում քո ընտանիքը կղրվի ծա-
նըր պայմանների մեջ: Յեթե փաստաթղթեր
ներկայացնելուց հետո ընտանիքի
կազմում կատարվում և զօրեն փոփոխու-
թյուն, ապա անմիջապես պետք և այդ մա-
սին հայտնիչ զին. հաշվառման որդաննե-
րին:

Բացի այդ, յուրաքանչյուր զինակո-
չիկ իրավունք ունի բանավոր թե զբավոր
15

հայտնել զինակոչային հանձնաժողովին իր
նկատած սխալների մասին իրեն աբառնու-
թյուն տալու խնդրում:

10. Յուրաքանչյուր զինակոչիկ պար-
ապավոր և ապահովել ինչպես զինակոչիկ-
ների կոնֆերանսներին, նույնպես և զինա
կոչին զինակոչիկների հարյուր տոկոսով
ներկայանալը:

ԽԶԹԵՍ ԸՆԴՈՒՆՎԵԼ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԴՐՊ- ՐՈՑ

Ռազմական դպրոցները հանդիսանում
են համար բանակի պրակտարական հրամա-
ցաւարների դարբնոց:

Ռազմական դպրոցների խնդիրն է, - սակ
էաւմբր-բանակին պրոլետարիան նեղափո-
խուրյան գործին անստմանուրեն նվիրված,
մաքս-լենինյան տեսուրյամբ զինված հրամա-
նաւարներ, փառք օւնեն ուժեղ կոմի և ինք-
նապարծութեաւրյուն, անդրդվելի համառու-
րյուն ու հաստակամարյուն մարտական
և խնդիրայի տիրապետական գործում:

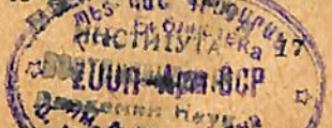
Յուրաքանչյուր աշխատավոր յերիտա-
սարդ, վորի 18 տարին լրանում է, կարող

ե ընդունվել իր ցանկացած ռազմական դբաջ
բոցը:

1935 թ. ռազմական դպրոցներն ըն-
դունվելու իրավունք ունեն 1913-ից 1917
թ. ծնված քաղաքացիները: Դպրոց ընդուն-
վել կարող են միմիայն բանվոր, աշխատա-
վոր և կոլտանտեսական լավագույն հարվածա-
յինները, վորոնք տեղական կուսակցական,
կոմյերիտական, խորհրդային և պրոֆ. կազ-
մակերպությունների կողմից ստանում են
լավագույն գնահատական և բնութագիր:

Ռազմական դպրոց ընդունվել ցանկա-
ցածները պարտավոր են ներկայացնել զի-
մուս և համապատասխան փաստաթղթեր
գործարանի կամ Փարբիկայի հերթական
զինակոչին ոժանդակող հանձնաժողովին,
կուս. կոզմակերպչին, տեղկոմին, իսկ կոլ-
տանտեսություններում, — կոլտանվարչու-
թյան նախագահին կամ գյուղաքորհրդի նա-
խագահին. — Նույն անմիջապես ռազմական
կոմիտարիտատ:

Ռազմական դպրոց ընդունվել ցանկա-
ցած յուրաքանչյուր զինակոչիկ պարտավոր
և զիմումի հետ կցել պատճենագույն փաստաթղթ-
թերը. —

1) Մննդյան վկայական կամ պաս-
պորտ:

2) Մանքամասն ինքնակենսադրու-
թյուն.

3) Վկայական առողջության մասին.

4) Տեղեկանք դատված չլինելու մասին.

5) Բնութագիր կուս. և ԷԿՑԵՄ կազ-
մակերպությունների կողմից.

6) Վկայական գյուղխորհրդից, շըրջ-
գործկոմից կամ քաղխորհրդից դիմողի կամ
նրա ծնողների ընտրական ձայնի իրավուն
քից ոգտվելու մասին.

7) Վկայական կրթության մասին:

ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԴՐՈՂՆԵՐՆ ՈՒՆԵՆ ՀԵՏԵ- ԳՅԱԼ ՃՅՈՒԵՐԸ.—

1. Հետեւկային, 2. հրետանային,
3. հեծյալ, 4. ռազմա-ճարտարապետական,
5. կապի գպրոցներ, 6. տեխնիկա-հրետա-
նային, 7. դինատեխնիկական, 8. դրահա-
տանկային, 9. ռազմառողային և 10. ռազմա
ծովային:

Յուրաքանչյուր զինակոչիկ կարող է
ընդունվել իր ցանկացած ճյուղերից մեկում

յեթե միայն նրա առողջության պայմաննե
ըը կհամապատասխանեն տվյալ դպրոցի
պայմաններին:

Դիմում տվող յուրաքանչյուր քաղա-
քացի աշնանը, հերթական զինակոչի ժամա-
նակ, պարտագիր կերպով պետք ե անցնի
բժշկական հանձնաժողովով, վորից հետո
ըոլոր ընդունվածները կուղարկվեն կադրա-
յին գորամառ, վորտեղ նրանք պարտավոր
են անցնել կրտսեր հրամանատարական կազ
մի ուսման կուրսը և այդ բոլորից հետո մի
այն կուղարկվեն ռազմական դպրոց սովորե
լու:

Ռազմական դպրոցներն ընդունվողի
համար պարտագիր և ոռւսերն ընդվին տի-
րապետելը:

Ռազմական դպրոցն ավարտողն իրա-
վունք ունի ընդունվելու ռազմական ակա-
դեմիա:

Յուրաքանչյուր զինակոչիկ պետք ե ձրգ
տի դառնալ կարմիր-բանակի հրամանատար
Խորհրդային Միուրյան և ամբողջ աջակարնի
աշխատավորների հպատակայի ու փայլով
պարուրված:

Զինակոչիկ, հիշիք, վոր սաղմական
գպրոց պետք և մոնեն ամենալավագույն
հարվածայինները։ Դրա համար քո խնդիրն
ե, յեթե համոզված ես, վոր ընդունվողն ար
ժանի չե Կարմիք բանակի հրամանատարի
կոչմանը, դրավոր կամ բանավոր հայոնել
զինակոչային հանձնաժողովին քո տուաբեռու
թյունը։

Սոցիալիստական հայրենիքի լավագույն
զավակները պիտի և դառնոն կարմիր հրամա-
նաւարներ:

«Ազգային գրադարան»

NL0206928

90. 956

ԳԻՒՆ Ե 20 ԿՈՂԵԿ